

Studieavgiftsskyldiga studenter

Riktlinjer

Innehåll

Bakgrund och ingång till dokumentet.....	3
Fastställande av studieavgift	3
Utbildning på grundnivå	3
Utbildning på forskarnivå.....	3
Utbildningssamarbeten	4
Betalningsvillkor	4
Inkommen betalning.....	4
Försäkring	4
Stipendium	4
Utebliven betalning av studieavgift.....	4
Avstängning av programstudent	5
Ändrad Migrationsstatus	5
Anstånd med studiestart.....	5
Registrering.....	6
Händelser som påverkar registrering/studierna	6
Tillgodoräknande	6
Studieuppehåll	7
Utbytesstudier inom program	7
Obehörig till nästkommande termin på program.....	7
Omregistrering och rätt till omexamination	8
Studieavbrott.....	8
Samverkan med Migrationsverket	8
Återbetalning av studieavgift	9
Skäl för och praktisk hantering av återbetalning	10
Anstånd med studiestart.....	10
Studieuppehåll.....	10
Ändrad migrationsstatus.....	10
Fristående kurs.....	10
Program	11

Bakgrund och ingång till dokumentet

I förordning (2010:543) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor framgår det att högskolor ska ta ut studieavgift för studenter som inte uppfyller kraven för avgiftsfrihet. Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har i sina rekommendationer REK 2018:2 *Rekommendation om hantering av studieavgiftsskyldiga studenter* rekommenderat att universitet och högskolor upprättar lokala regelverk för hantering av avgiftsskyldiga studenter.

Om ansvaret inte är tydligt utpekat i dokumentet regleras det i pro-rektors respektive UD:s delegationsordning.

Riktlinjerna har dels ett ganska allmänt/övergripande perspektiv där en hel del frågor lyfts med ett kort svar. Sedan finns det en del i dokumentet som är väldigt detaljerad, **återbetalning**, och det beror på att detta är ett område som dels genererar många frågor och där det dels är viktigt att det blir en enhetlig hantering.

Fastställande av studieavgift

Utbildning på grundnivå

Rektor eller till den rektor delegerat beslutar läsårsvis om studieavgiftens storlek för universitetets utbildningar på grundnivå och avancerad nivå. Studieavgiften ska beräknas så att full kostnadstäckning uppnås för den studieavgiftsfinansierade verksamheten i sin helhet.¹

Studieavgiftens storlek framgår av antagningsbeskedet.

För program ska avgiften delas upp terminsvis. Studieavgiften för studenter på program ska vara densamma för samtliga terminer under utbildningen, under förutsättning att studenten följer ordinarie progression. Den första betalningen ska motsvara avgiften för de första 30 högskolepoängen inom utbildningen. Därefter betalas studieavgiften uppdelat per termin och högskolepoäng. Ingen uppdelning av studieavgift till lägre belopp än hel avgift för termin tillåts.

För fristående kurs ska hela kursavgiften betalas vid ett och samma tillfälle, oavsett om kursen sträcker sig över mer än en termin. Studieavgiften kan variera beroende på innehåll, när kursen går samt längd.

Utbildning på forskarnivå

Studier på forskarutbildningsnivå är avgiftsfria, de kurser som ingår i forskarutbildningen framgår av den individuella studieplanen.

¹ Studieavgiften omfattar inte kostnader för läroböcker, kursmaterial, boende eller levnadsomkostnader.

Utbildningssamarbeten

Vid utbildningssamarbeten, såväl nationella som internationella, ska en överenskommelse upprättas mellan de samarbetande lärosätena där studieavgifterna regleras och eventuell ersättning mellan lärosätena framgår.

Betalningsvillkor

Antagen studieavgiftsskyldig student får i samband med antagningsbeskedet information om att antagningen är villkorad på grund av skyldighet att betala studieavgift. Antagningen är villkorad fram tills dess att studieavgiften är betald. Den studieavgift som framgår av betalningsinformationen måste betalas fullt ut för att studierna ska få påbörjas.²

Betalningsinformation, praktisk information samt dessa riktlinjer tillhandahålls antagen studieavgiftsskyldig student efter det slutgiltiga antagningsbeskedet. Studieavgiften ska betalas enligt betalningsinformationen. Ingen kontantbetalning accepteras avseende studieavgifter.

Inkommen betalning

När full betalning inkommit ändras den antagna studieavgiftsskyldiga studentens status i Ladok på aktuell utbildning från ej betald till betald. En bekräftelse på att betalningen inkommit samt information om studentförsäkring tillhandahålls studenten. Ändrad status i Ladok samt bekräftelse på betalning handläggs av ansvariga för handläggning av studieavgifter.

Försäkring

Studieavgiftsskyldig student som antagits till och bedriver högskoleutbildning vid Örebro universitet och som betalar en studieavgift för detta omfattas av FAS Plus.³ Försäkringen omfattar även de studenter som blivit beviljade stipendium och betalar en terminsavgift. Omfattning, definitioner och självrisk framgår på Kammarkollegiets webbplats.

Stipendium

Om en antagen studieavgiftsskyldig student tilldelats stipendium för studieavgiften sätts studieavgiften ned med motsvarande belopp.

Utebliven betalning av studieavgift

Om antagen student inte betalar studieavgiften i tid får studenten en påminnelse. Betalning måste ske inom den tid som anges i påminnelsen, annars blir den antagna studenten struken från utbildningen och får inte påbörja studierna. Detta framgår även av betalningsinformationen samt den praktiska informationen som ges i samband med fakturan samt med eventuell påminnelse.

² Betalningstidpunkt avstäms med Migrationsverket, se SFS 2010:543, 7 §.

³ Försäkringsvillkor avgiftsbetalande studenter inklusive egendomsskydd (FAS Plus) 2021, gäller även studenter som läser enbart fristående kurser.

Avstängning av programstudent

Om studieavgift ej betalats för nästkommande termin kan studenten välja att avbryta sina studier, annars blir studenten avstängd på grund av utebliven betalning.

En student som påbörjat ett utbildningsprogram och som inte betalat studieavgiften för nästkommande termin, trots påminnelse, stängs omedelbart av från utbildningen till dess att avgiften har betalats. Detta framgår av betalningsinformationen samt den praktiska informationen som ges i samband med fakturan samt med eventuell påminnelse.⁴

Handläggning av ärende om avstängning på grund av utebliven betalning hanteras av ansvarig för handläggning av studieavgift. Rektor eller till den rektor delegerat beslutar om avstängning på grund av utebliven betalning vid ordinarie beslutsmöten. Beslut om avstängning kan överklagas till Överklagandenämnden för högskolan.

Om avstängd student vill betala studieavgiften inom den tid registrering är möjlig på aktuell kurs gäller samma avgift som den ursprungliga fakturan. Studentens avstängning upphör omedelbart, ansvarig för handläggning av studieavgifter informerar Ladok om att avstängningen kan tas bort med hänvisning till inkommen betalning.

Om avstängd student vill betala studieavgift när det inte längre är möjligt att registrera sig på aktuell termin kan student antas i mån av plats till ett senare programtillfälle. Om plats finns gäller den studieavgift som avser det nya programtillfället.

Ändrad Migrationsstatus

En student som genom sitt antagningsbesked antagits som avgiftsbefriad kan inte senare under utbildningens omfattning förklaras avgiftsskyldig på grund av exempelvis ändrad migrationsstatus.⁵

En student kan få ändrad migrationsstatus som påverkar studieavgiftsskyldigheten. Om detta sker är datumet för Migrationsverkets beslut den tidpunkt Örebro universitet utgår från vid eventuell ansökan om återbetalning av studieavgift.

Det är den studieavgiftsskyldiga studentens skyldighet att informera universitetet om ändrad migrationsstatus som innebär att studenten ändrar status från studieavgiftsskyldig till studieavgiftsbefriad. Möjlig återbetalning vid ändrad migrationsstatus framgår under rubriken ”Återbetalning av studieavgift”.

Anstånd med studiestart

Grundregeln är att antagen studieavgiftsskyldig student påbörjar sin utbildning den termin som antagningsbeskedet gäller. I undantagsfall kan den antagna studenten, om det finns särskilda skäl, ansöka om att få anstånd med studiestarten. Särskilda skäl för anstånd med att påbörja studierna

⁴ 10 och 11 § andra stycket Förordning (2010:543) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor.

⁵ Om studenten inte fullföljer under ordinarie studietid men vill återkomma senare kan andra regler gälla för studieavgift.

kan till exempel vara värnplikts- eller civilpliktstjänstgöring, vård av barn, studentfackliga uppdrag eller uppskjuten tjänstledighet.⁶

Skäl för anstånd prövas individuellt. För att universitetet ska kunna bedöma om särskilda skäl finns är det viktigt att studenten styrker de skäl som anges. Anståndstiden får uppgå till högst 18 månader om det inte finns synnerliga skäl för en längre tid. Ett beslut om anstånd får förenas med villkor om anmälan inför den tidpunkt då studierna ska påbörjas. För information om hur ansökan om anstånd med studiestart genomförs kontaktas Antagningen vid Örebro universitetet.

För att en antagen studieavgiftsskyldig student ska kunna ansöka om anstånd med studiestart måste studieavgiften vara betald. Vid beviljat anstånd med studiestart går det inte att flytta fram den inbetalda studieavgiften till nästa tillfälle. Den antagna studieavgiftsskyldiga studenten informeras om möjlighet till att ansöka om återbetalning i samband med handläggning av ansökan om anstånd. Möjlig återbetalning vid anstånd framgår under rubriken "*Återbetalning av studieavgift*".

När den antagna studenten påbörjar utbildningen vid återanmälan efter anståndsperiodens utgång gäller den studieavgift som framgår av studentens nya antagningsbesked. Detta då studieavgiften för studier efter beviljat anstånd baseras på vad utbildningen kostar vid det tillfälle den påbörjas.

Registrering

Antagen studieavgiftsskyldig student måste, inom angiven tid, registrera sig för att behålla sin plats på utbildningen. Om antagen student inte registrerar sig inom angiven tid innebär detta automatiskt återbud till utbildningen och institutionen ansvarar för att "uteblev" registreras.

Registrering innebär att den antagna studenten blir en aktiv student vid Örebro universitet och kan delta på utbildningen och att universitetet kan rapportera in tentamensresultat, laborationer eller andra studieprestationer i studiedokumentationssystemet Ladok.

För internationella program med undervisningsspråk engelska där undervisningen sker på campus sker registrering på plats på universitet. På internationella program med undervisningsspråk engelska med undervisning helt eller delvis på distans sker registrering via separat instruktion.

Studenter som av särskilda skäl inte kan närvara vid registrering kan undantagsvis av institutionen få tillåtelse att registrera sig senare, dock senast tre veckor efter utbildningens start.⁷

Händelser som påverkar registrering/studierna

Tillgodoräknande

En studieavgiftsskyldig student har möjlighet att ansöka om tillgodoräknanden av tidigare studier. Ett eventuellt beviljande av tillgodoräknande kan dock innebära negativa konsekvenser för studenten varför studenten bör kontakta studievägledning för rådgivning innan ansökan lämnas in.

⁶ Universitets- och högskolerådets föreskrifter om anstånd för studier för antagna samt studieuppehåll, Dnr: 4.1.2-0355-2021

⁷ SUHF 2018-2 REK om hantering av avgiftsskyldiga studenter, punkt 6.

Ett beviljat tillgodoräknande kan inte ligga till grund för återbetalning av studieavgift avseende tillgodoräknande mot eget program.

Studieuppehåll

Studieavgiftsskyldig student på grundnivå eller avancerad nivå har möjlighet att ansöka om studieuppehåll under utbildningen med platsgaranti vid återupptagandet av studierna.⁸ För att kunna beviljas ett studieuppehåll med platsgaranti krävs att studenten har särskilda skäl för uppehållet. Dessa skäl kan till exempel vara sociala, medicinska eller vård av barn, värnplikts- eller civilpliktstjänstgöring eller studentfackliga uppdrag.

För att universitetet ska kunna bedöma om särskilda skäl finns är det viktigt att studenten styrker de skäl som anges. För information om hur ansökan som studieuppehåll genomförs kontaktas studievägledning vid berörd institution på Örebro universitet. Studieavgiftsskyldig student ska innan ansökan om studieuppehåll informeras om vilka konsekvenser ett beviljat studieuppehåll kan få. Ett studieuppehåll innebär att personen inte har statusen av student under uppehållet vilket exempelvis kan leda till att rätten till bostad försvinner, försäkringen upphör och rätten till uppehållstillstånd påverkas.

Vid ett beviljat studieuppehåll är studenten skyldig att följa meddelade villkor gällande återupptagande av studier, till exempel anmälan enligt den tid institutionen bestämmer.

Det går inte att flytta fram den inbetalda studieavgiften till nästa tillfälle vid ett beviljat studieuppehåll. Studenten informeras om möjlighet att ansöka om återbetalning i handläggningen av ansökan om studieuppehåll för hel termin. Möjlig återbetalning vid studieuppehåll för hel termin framgår under rubriken ”Återbetalning av studieavgift”. Ett beviljat studieuppehåll för del av termin kan inte ligga till grund för återbetalning av studieavgift.

En studieavgiftsskyldig student som beviljats studieuppehåll ska vid studieuppehållets upphörande samt återupptagandet av studier fortsätta betala den studieavgift som framgick av studentens antagningsbesked när studenten antogs till programmet.

Utbytesstudier inom program

En studieavgiftsskyldig student som deltar i ett utbyte inom sitt program under sin studietid inom ramen för avtal ska betala studieavgift till Örebro universitet även under utbytesstudierna. Studieavgiften för utbytesstudierna är densamma som för övriga terminer på programmet.

Obehörig till nästkommande termin på program

En studieavgiftsskyldig student som inte uppfyller behörighetsvillkoren för nästkommande termin på programmet kan inte registreras förrän behörighetsvillkoret är uppfyllt, oavsett om betalning för terminen skett.⁹

⁸ Universitets- och högskolerådets föreskrifter om anstånd för studier för antagna samt studieuppehåll, Dnr: 4.1.2-0355-2021

⁹ Se mer under rubriken ”Avstängning av programstudent”.

Om studieavgift har erlagts går det inte att flytta fram den inbetalda studieavgiften till ett senare tillfälle. Någon automatisk återbetalning av studieavgift vid ej uppfyllt behörighetsvillkor sker inte utan detta måste ansökas särskilt om. Möjlig återbetalning vid ej påbörjad nästkommande termin framgår under rubriken ”Återbetalning av studieavgift”.

Omregistrering och rätt till omexamination

Studieavgiftsskyldig student som påbörjar en kurs och inte slutför den kan i mån av plats erbjudas omregistrering på kurs. Omregistrering innebär att studenten går kursen en gång till. Ny studieavgift behöver inte betalas vid omregistrering.

Om studenten bara behöver genomföra examinationer på kursen finns det oftast flera möjligheter till omexamination. Studieavgiftsskyldiga studenter har rätt att examineras minst fem gånger på de kurser den registrerats på, såvida det inte är en kurs som har begränsning av examinationstillfällen.¹⁰

Vid omregistrering och/eller omexamination utanför den ursprungliga studietiden betalar studenten inte någon ny studieavgift och är därför inte försäkrade genom Kammarkollegiets Försäkringsvillkor för avgiftsbetalande studenter (FAS). Det är istället enbart den studieförsäkring som gäller för icke-avgiftsbetalande studenter, vilket t.ex. innebär att egendomsskydd samt skydd på fritiden saknas.

Studieavbrott

Om en studieavgiftsskyldig student avviker från studierna eller meddelar studieavbrott och senare vill återuppta studierna sker detta i mån av plats. Vid återupptagande av studierna ska den studieavgift som gäller för det nya utbildningstillfället betalas.

Möjlig återbetalning vid studieavbrott framgår under rubriken ”Återbetalning av studieavgift”.

Samverkan med Migrationsverket

Universitetet har en långtgående skyldighet att hålla Migrationsverket underrättade om olika händelser gällande studieavgiftsskyldiga studenter. Det är bland annat de situationer som räknas upp nedan men kan även vara andra situationer, listan ska inte ses som uttömmande.

Migrationsverket ska informeras om:

1. *inbetald studieavgift*
2. *eventuell återbetalning av studieavgift*
3. *registrering sker inte i tid och ett ”uteblev” eller ”återbud” läggs in*
4. *studieavbrott på program eller kurs*
5. *avstängning från studier*
6. *studieuppehåll*

¹⁰ Se 6 kap 21 § Högskoleförordningen. Om ingen begränsning gjorts har studenten rätt att examinera så länge som kursen ges i den version som studenten antagits till.

7. *förmodat avhopp från studier*

Punkt 1 till 4 sker informationen genom registrering i Ladok, vilket Migrationsverket får kännedom om genom en så kallad "händelse".

Ansvar för att informera Migrationsverket vid avstängning på grund av utebliven betalning ligger hos ansvarig för handläggning av studieavgifter.

Ansvar för att informera Migrationsverket vid studieuppehåll ligger hos aktuell institution.

Om institutionen får anledning att anta att studieavgiftsskyldig registrerad student inte längre aktivt bedriver studier ska detta rapporteras in till Migrationsverket, så kallat *förmodat avhopp*. Detta kan vara studenter som saknar aktivitet under pågående eller föregående termin eller som inte återkommer till studier efter en disciplinär avstängning. Migrationsverket föreslår att detta följs upp från slutet av termin två och framåt. Ansvaret för att informera Migrationsverket ligger hos institutionen.

Återbetalning av studieavgift

Om en antagen avgiftsskyldig student av särskilda skäl är förhindrad att delta i utbildningen kan denne beviljas hel eller delvis återbetalning av studieavgiften,¹¹ Oavsett anledning tas dock en administrativ avgift ut vid beviljad återbetalning. Den administrativa avgiften är 5 000 SEK och i summan ingår arbetstid för Antagningen, Ekonomiavdelningen samt hantering vid aktuell institution.¹²

Rektor eller till den rektor delegerat beslutar om återbetalning av studieavgift. Beslut om ej beviljad återbetalning kan inte överklagas. Vid beviljat beslut om återbetalning av studieavgift kommer återbetalningen ske till det kontonummer eller det bankkort som studieavgiften betalades från, exklusive eventuella bank- eller kortavgifter.¹³ Beslut om beviljad återbetalning av studieavgift expedieras till Ekonomiavdelningen. Det är universitetets bank som gör en återföring av den beviljade återbetalningen. Någon ränta på studieavgiften ges inte.

Någon automatisk återbetalning av studieavgift sker inte utan detta måste alltid ansökas särskilt om, oavsett anledning. För information om hur ansökan genomförs kontakta ansvarig för handläggning av studieavgifter vid Örebro universitetet. Information som krävs för att ansökan ska behandlas:

- kontaktuppgifter till den sökande,
- vilken kurs eller program återbetalningen avser och
- en motivering till samt intyg eller liknande till stöd för ansökan.

¹¹ 12 § andra stycket Förordning (2010:543) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor.

¹² Se SUHF 2018-2 REK om hantering av avgiftsskyldiga studenter, punkt 11.

¹³ Följer av Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Skäl för och praktisk hantering av återbetalning

Anstånd med studiestart

Vid beviljat anstånd kan återbetalning av hela studieavgiften minus administrativ avgift ske, om förutsättningarna för detta uppfylls.

a. Förutsättningar

- i. Ansökan om återbetalning inkommen till universitet senast inom 3 veckor från beviljat beslut om anstånd*

Studieuppehåll

Vid beviljat studieuppehåll för hel termin kan återbetalning av hela studieavgiften minus administrativ avgift ske, om förutsättningarna för detta uppfylls.

a. Förutsättningar

- i. Ansökan om återbetalning inkommen till universitet senast inom 3 veckor från beviljat beslut om studieuppehåll för hel termin*

Ändrad migrationsstatus

Vid ändrad migrationsstatus kan återbetalning av studieavgift för den del av utbildningen där studenten fått ändrad migrationsstatus minus administrativ avgift ske, om förutsättningarna för detta uppfylls.

a. Förutsättningar

- i. Ansökan om återbetalning ska vara inkommen till universitet senast inom 3 veckor från det datum då Migrationsverket fattade sitt beslut*

Fristående kurs

1. Om student som läser fristående kurs inte påbörjar studierna kan återbetalning av hela studieavgiften minus administrativ avgift ske, om förutsättningarna för detta uppfylls

a. Förutsättningar

- i. Ansökan om återbetalning inkommen till universitet senast inom 3 veckor från kursstart*

2. Om student som läser fristående kurs gör ett tidigt avbrott (inom första 3 veckorna) kan återbetalning av hela studieavgiften minus administrativ avgift ske, om förutsättningarna för detta uppfylls.

a. Förutsättningar

- i. Avbrott på kursen ska vara gjort i Ladok*
- ii. Ansökan om återbetalning inkommen till universitet senast inom 3 veckor från avbrottet på kursen registrerats i Ladok*

Program

Första terminen på programmet:

1. Om programstudent inte påbörjat programmet kan återbetalning av hela studieavgiften minus administrativ avgift ske, om förutsättningarna för detta uppfylls.
 - a. *Förutsättningar*
 - i. *Ansökan om återbetalning inkommen till universitet senast inom 3 veckor från programstart*
2. Om programstudent gör ett tidigt avbrott (inom första 3 veckorna från programstart) kan återbetalning av hela studieavgiften minus administrativ avgift ske, om förutsättningarna för detta uppfylls.
 - a. *Förutsättningar*
 - i. *Avbrott på programmet ska vara gjort i Ladok*
 - ii. *Ansökan om återbetalning inkommen till universitet senast inom 3 veckor från terminsstart*
3. Om programstudent avbryter programmet efter 3 veckor men inom 10 veckor från programstart kan återbetalning av halva studieavgiften minus administrativ avgift ske, om förutsättningarna för detta uppfylls.
 - a. *Förutsättningar*
 - i. *Avbrott på programmet ska vara gjort i Ladok*
 - ii. *Ansökan om återbetalning inkommen till universitet senast inom 3 veckor från avbrott på programmet registrerats i Ladok*
4. Om programstudent avbryter programmet efter de första 10 veckorna från programstart sker ingen återbetalning av studieavgift.

Resterande terminer på programmet:

1. Om programstudent inte påbörjar nästkommande termin kan återbetalning av hela studieavgiften minus administrativ avgift ske, om förutsättningarna för detta uppfylls.
 - a. *Förutsättningar*
 - i. *Avbrott på programmet ska vara gjort i Ladok*
 - ii. *Ansökan om återbetalning inkommen till universitet senast inom 3 veckor från terminsstart. Möjlighet till undantag om universitetet orsakat fördröjningen genom rättningstid utöver den normala. Då gäller tre veckor från resultatet rapporterades in i Ladok.*

2. Om programstudent gör ett tidigt avbrott (inom första 3 veckorna från terminsstart) kan återbetalning av hela studieavgiften minus administrativ avgift ske, om förutsättningarna för detta uppfylls.
 - a. *Förutsättningar*
 - i. *Avbrott på programmet ska vara gjort i Ladok*
 - ii. *Ansökan om återbetalning inkommen till universitet senast inom 3 veckor från avbrott på programmet registrerats i Ladok*

3. Om programstudent gör avbrott efter 3 veckor men inom 10 veckor från terminsstart kan återbetalning av halva studieavgiften minus administrativ avgift sker , om förutsättningarna för detta uppfylls.
 - a. *Förutsättningar*
 - i. *Avbrott på programmet ska vara gjort i Ladok*
 - ii. *Ansökan om återbetalning inkommen till universitet senast inom 3 veckor från avbrott på programmet registrerats i Ladok*

4. Om programstudent avbryter programmet efter de första 10 veckorna från terminsstart sker ingen återbetalning av studieavgift.